

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/51/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3722201492
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3722201492.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa P. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, pracovisko Púchov, dieťa rodičov: matky J. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. pod V. XXX a otca Q. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. pod V. XXX, o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletemu dieťaťu, na odvolanie otca maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 6P/22/2022-24 zo dňa 15. júna 2022, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k maloletej P. zo sumy 90 eur mesačne na sumu 120 eur mesačne od 20. 5. 2022, ktoré zvýšené výživné je otec povinný platiť vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej /výrok I./, zameškané výživné na maloletú P. za obdobie od 20. 5. 2022 do 30. 6. 2022 vo výške 41,64 eur uložil otcovi zaplatiť matke do 3 dní od právoplatnosti rozsudku /výrok II./, vo zvyšku návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletej P. zamietol /výrok III./, čím zmenil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 14P/11/2021-38 zo dňa 14. 6. 2021 v časti o výživnom na maloletú P. /výrok IV./. O náhrade trov konania potom rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania /výrok V./.

2. Na odôvodnenie tohto rozsudku súd uviedol, že matka sa podaným návrhom domáhala zvýšenia výživného na maloletú P. zo sumy 90 eur mesačne na sumu 180,00 eur mesačne s odôvodnením, že od poslednej úpravy došlo k zmene pomerov, nakoľko sa zvýšili všetky náklady na živobytie a zároveň aj jej výdavky vzrástli o 85 eur vzhľadom k tomu, že otec prestal platiť hypotéku na vlastný rodinný dom. Otec sa s maloletou nestretáva, nekupuje jej nič navyiac, prispieva len určeným výživným. Otec maloletej so zvýšením výživného nesúhlasil. V jeho príjme sa od poslednej úpravy výživného prakticky nič nezmenilo. Nebol schopný ani platiť splátky na hypotekárny úver, ktorý má s bývalou manželkou - matkou maloletej. Nie je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť dcére viac ako 90 eur mesačne. Kolíznym opatrovníkom doporučil zvýšiť výživné na maloletú.

3. Súd vykonal v konaní dokazovanie, z ktorého zistil, že naposledy bolo výživné na maloletú P. určené rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 14P/11/2021 - 38 zo dňa 14.06.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17.07.2021. Týmto rozsudkom bola stanovená povinnosť otcovi prispievať na výživu maloletej P. sumou 90 eur mesačne a na výživu maloletého M. sumou 110 eur mesačne, od právoplatnosti rozsudku o rozvode vždy k 25. dňu v mesiaci vopred k rukám matky.

Pri určení výšky výživného súd vychádzal z priemerného mesačného zárobku matky cca 597,88 eur netto a potenciálneho príjmu otca 685,00 eur (v konaní prezentoval otec príjem zo živnosti vo výške 400-450 eur netto). Maloletá v čase rozhodovania súdu navštevovala 6. ročník základnej školy. Matka maloletej pracuje ako predavačka v spoločnosti BARTOŠEK s.r.o. s priemerným čistým mesačným príjmom za obdobie 05/2021 - 04/2022 vo výške 725,60 eur netto. Poberá daňový bonus vo výške 54 eur mesačne v priemere a tiež prídavky na deti vo výške 51 eur. Spolu s maloletou P. bývajú v súčasnosti v rodinnom dome u rodičov matky maloletej, a to spolu s plnoletým synom matky. Jej mesačné výdavky predstavujú: 45 eur telefóny, 35 eur elektrina, 30 eur plyn, 150 eur cestovné do práce, cca 700 eur strava a drogéria, 60 eur sporenie deťom, 85 eur splátka hypotéky. Podaním zo dňa 16.03.2022 otec maloletej oznámil Daňovému úradu Trenčín, že v zdaňovacom období za r. 2021 dosiahol celkové zdaniteľné príjmy vo výške 1.590,30 eur, z uvedeného dôvodu daňové priznanie za rok 2021 nepodal. Otec v konaní prezentoval priemerný mesačný príjem z podnikania (autoservis) vo výške 400-450 eur. Privyrába si brigádne ako traktorista s príjmom 400 eur mesačne. Otec maloletej má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k plnoletému synovi, ktorý študuje vo výške 110 eur mesačne. V súčasnosti býva v rodinnom dome, ktorý má s matkou maloletej v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, ktoré si doposiaľ nevyporiadali. Jeho mesačné výdavky predstavujú: 50 eur elektrina, 80 eur zdravotné poistenie, 30 eur telefón, 20-30 eur pohonné hmoty, cca 67 eur mesačne uhlie (800 eur ročne), cca 21 eur mesačne drevo (250 eur ročne), 3,50 eur mesačne poistné za dom (14 eur štvrťročne). Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica zo dňa 31.05.2022 vyplýva, že v evidencii voľných pracovných miest vhodných pre profesiu kovoobrábač sú voľné nasledovné pracovné miesta: LPS MACHINE spol. s r.o. - 7,10 eur na hod., JaPeG s.r.o. - od 1.150 eur mesačne, Danfoss Power Solution a.s. - 871 eur mesačne, DA Servis s.r.o. - od 1.200 eur mesačne. Z potvrdenia Tatra banky, a.s. zo dňa 14.01.2022 vyplýva, že otcovi maloletej dňa 28.04.2014 bola poskytnutá hypotéka č. 2014030720 vo výške 21.000 eur, na ktorej vystupuje ako spoludlžník. Ku dňu 14.01.2022 predstavuje nesplatená istina na hypotéke sumu 12.585,92 eur. Maloletá P. navštevuje 7. ročník základnej školy. Výdavky na školské pomôcky a školské aktivity predstavujú: 30 eur mesačne učebnice, 30 eur školský výlet.

4. Uvedené zistené skutočnosti súd posúdil podľa § 78 ods. 1 a 3, § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 Zákona o rodine. Uviedol, že pri rozhodovaní o zmene výživného je potrebné porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia zmena pomerov. Súd preto porovnával pôvodné pomery rodičov a maloletej so súčasnými pomermi. Po zhodnotení všetkých skutočností a dôkazov súd dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je čiastočne dôvodný. Napriek tomu, že od poslednej úpravy výživného uplynul len 1 rok, bolo preukázané, že došlo k výraznej zmene pomerov na strane maloletej, ktorá je vo veku, kedy veľmi rýchlo rastie, dospieva a oproti poslednej úprave je značne vyspelejšia. V čase pôvodnej úpravy nosila detskú veľkosť oblečenia č. 164 a v súčasnosti nosí dámsku veľkosť oblečenia S-M. Výdavky na jej ošatenie a stravovanie sa teda od poslednej úpravy značne zvýšili. Rovnako sa zvýšili aj výdavky na školské potreby, keďže v čase poslednej úpravy prebiehalo vyučovanie formou dištančnej výučby a v súčasnosti už prebieha prezenčne v súvislosti s čím bolo potrebné dokúpiť maloletej ošatenie, tiež školské pomôcky, maloletá sa viac socializuje, stretáva sa s priateľmi, s čím sú nepochybne spojené ďalšie výdavky (napr. na posedenie s priateľmi a pod.). Bolo nutné jej zakúpiť kolobežku, zaplatiť koncoročný výlet, zubára, pričom býva častejšie chorá v súvislosti, s čím vzrástli aj výdavky matky na zakúpenie liekov. K zmene pomerov došlo od poslednej úpravy aj na strane otca. Kým v čase pôvodnej úpravy súd vychádzal z potenciálneho príjmu otca 685 eur, v súčasnosti príjem otca predstavuje 850 eur netto (príjem zo živnosti 450 eur + brigádnická činnosť 400 eur), čo predstavuje zvýšenie príjmu otca o 165 eur. Tento príjem zodpovedá aj príjmu, ktorý by otec bol schopný dosahovať vo svojom vyštudovanom obore - kovoobrábač vychádzajúc z voľných pracovných miest vhodných pre otca oznámených súdu Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, kde priemerný mesačný príjem, ktorý by otec bol schopný dosahovať predstavuje 1073 eur brutto/ 825,17 eur netto (priemer troch pracovných ponúk - spoločnosť JaPeG, s.r.o., Danfoss Power Solution, a.s., DA Servis, s.r.o.). Otec má naďalej vyživovaciu povinnosť k už plnoletému M., ktorá mu bola určená súdom vo výške 110 eur mesačne. Súd vzal do úvahy skutočnosť, že otec sa s maloletou nestretáva, nad rámec výživného ničím neprispieva, nezakupuje jej darčeky. Vyživovaciu povinnosť sa snaží prenášať na priateľa matky. Na strane matky došlo taktiež k zmene pomerov v tom smere, že sa zvýšil jej príjem o 127,72 eur pričom poberá daňový bonus v priemere mesačne vo výške 54 eur. Vzhľadom na uvedené súd nepovažoval návrh matky na zvýšenie výživného v dvojnásobnej výške za dôvodný, ale považoval za primerané zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletej P. zo sumy 90 eur mesačne na sumu 120 eur mesačne, ktoré zvýšené výživné

súd otca zaviazal poukazovať vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej. Vo zvyšku súd návrh matky zamietol. Zameškané výživné za obdobie od 20.05.2022 (deň podania návrhu) do 30.6.2022 (posledný deň mesiaca, v ktorom súd rozhodol) na maloletú P. vo výške 41,64 eur (12 dní z mesiaca máj 11,64 eur + 1 mesiac x 30,00 eur) súd otcovi uložil zaplatiť matke do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Týmto zmenil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 14P/11/2021 - 38 zo dňa 14.06.2021, ktorým bola naposledy určená vyživovacia povinnosť na maloletú P..

5. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd odôvodnil podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok /ďalej len CMP/.

6. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie otec maloletej P.. Poukázal na to, že jeho stav podnikania je zlý. Podľa daňového priznania nedosahuje zo živnosti príjem, ktorý by podliehal daňovej povinnosti a musel pristúpiť k pozastaveniu prevádzkovania živnosti od 28.06.2022 do 31.12.2027. Dňa 07.07.2022 bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie od 28.06.2022. Nie je teda schopný platiť na maloletú určené zvýšené výživné. Súd vychádzal z príjmu, ktorý by on mohol len predpokladane dosahovať, čo ale nezodpovedá skutočnosti. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a návrh matky na zvýšenie výživného zamietol.

7. Matka maloletej P. k odvolaniu otca maloletej uviedla, že ak je otec vedený ako uchádzač o zamestnanie, môže vykonávať prácu, ktorú súd oboznámil na pojednávaní, čo on ale odmietol, že to pre neho nie je vhodné. Na trhu je potom dopyt aj po automechanikoch, ktorú prácu otec maloletej vykonával 30 rokov. Táto je ohodnotená cca 1.000 eur mesačne. Okrem toho podľa matky otec maloletej pokračuje vo svojej živnosti a autá opravuje. Skutočnosť, že otec maloletej je evidovaný nezamestnaný nie je prekážkou, aby mohol platiť určené zvýšené výživné, keď na trhu práce je v jeho obore, i mimo neho, dostatok pracovných ponúk.

8. Kolízny opatrovník maloletej sa k odvolaniu otca maloletej P. nevyjadril.

9. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku /ďalej len CSP/ a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP.

10. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam otca maloletej P. dodáva nasledovné:

11. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

12. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Tak ako uviedol už v napadnutom rozhodnutí súd prvej inštancie, rozhodnutie o výživnom nie je rozhodnutím nemenným. Priznané výživné možno v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeniť v prípade, ak sa zmenia pomery. Citované zákonné ustanovenie § 78 Zákona o rodine vychádza z predpokladu, že výživné sa určuje vždy podľa stavu, ktorý existuje v čase, keď súd rozhoduje o výživnom. Plynutím času však môže nastať zmena pomerov ako na strane maloletého dieťaťa, a to

najmä v dôsledku pribúdajúceho veku a s tým súvisiacim nárastom jeho odôvodnených potrieb, tak aj na strane rodičov, a to napríklad zvýšením alebo znížením príjmu, pribudnutím alebo odbudnutím ďalších vyživovacích povinností.

14. Súd prvej inštancie správne v súlade s citovaným zákonným ustanovením zameral vykonávanie dokazovania k tomu, či na strane maloletého R. alebo na strane povinných výživným voči nemu - jeho rodičov došlo k takej zmene pomerov, ktorá by bola dôvodom na zvýšenie výživného otca na maloletého ako navrhovala matka.

15. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie správne zistil zmenu pomerov na strane všetkých zúčastnených. V podrobnostiach o tejto zmene pomerov odvolací súd odkazuje v plnej miere na odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Zistené skutočnosti súd prvej inštancie potom celkom správne v zmysle príslušných ustanovení Zákona o rodine posúdil tak, že nastala zmena pomerov na strane všetkých zúčastnených odôvodňuje zvýšenie výživného otca na maloletú P..

16. Čo sa týka možností a schopností otca maloletej P. prispievať na maloletú zvýšeným výživným, súd prvej inštancie nevychádzal z potencionálneho príjmu otca s ohľadom na jeho vzdelanie a ponuky na trhu práce. Zistený potencionálny príjem otca len porovnal z príjmom, ktorý skutočne otec maloletej dosahuje podľa vlastnej výpovede, keď na pojednávaní pred súdom prvej inštancie vypovedal, že zo živnosti má príjem 400-450 eur mesačne a popritom zarobí brigádne ako traktorista asi 400 eur mesačne. Z takéhoto príjmu, ktorý otec maloletej sám pred súdom priznal potom súd prvej inštancie vychádzal pri hodnotení jeho schopností a možností platiť na maloletú P. zvýšené výživné, a to správne bez ohľadu na príjem, ktorý otec vykazuje v daňovom priznaní.

17. Pokiaľ ide o otcom maloletej v odvolaní uvedenú novú skutočnosť - prerušenie prevádzkovania živnosti a zaevidovanie otca ako uchádzača o zamestnanie, toto nemá podľa odvolacieho súdu vplyv na správnosť napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Jednak táto nová situácia otca maloletej trvá len krátko na to, aby sa mohla ako podstatná zmena okolností /ktorá by mala mať aj určité trvanie z hľadiska času/ prejavíť pri určení výživného otca na maloletú P.. Okrem toho konanie otca, ktorý sám uviedol, že zo živnosti dosahuje príjem 400-450 eur mesačne a napriek tomu prevádzkovanie živnosti prerušil bez istoty iného zamestnania a dosahovania príjmu a nechá sa zaevidovať ako uchádzač o zamestnanie, nemožno hodnotiť inak, ako že sa otec maloletej P. bez dôležitého dôvodu vzdal príjmu, z ktorého mohol vyživovaciu povinnosť na svoju dcéru plniť. Na takúto zmenu na strane otca potom súd v zmysle § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine nemôže prihliadať a pri určovaní výšky výživného otca na maloletú P. musí vychádzať zo schopností a možností, ktoré mal otec maloletej pred touto zmenou.

18. Na základe uvedených záverov mal potom odvolací súd za to, že zvýšenie výživného otca na maloletú Anetu zo strany súdu prvej inštancie z doterajších 90 eur mesačne na 120 eur mesačne s účinnosťou od 20.05.2022 bolo dôvodné a zodpovedalo zákonným kritériám určovania výživného stanovenými v Zákone o rodine. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

19. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je p r í p u s t n é dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).